

۱ حاصل را پیدا کنید.

الف

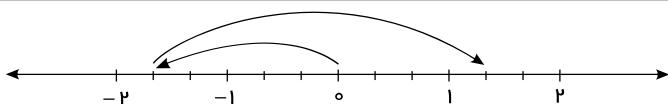
$$-20 + 12 \div (3 - (-1)) =$$

۱۵

۲ اگر $B = -\frac{1}{3}$ و $A = \frac{-7 - 2}{3}$ باشد، حاصل عبارت زیر را به دست آورید.

$$-B - A + \frac{2}{3} =$$

۱۵

۳ برای محور زیر یک جمع بنویسید.

۴ حاصل عبارت‌های زیر را به دست آورید.

الف

$$\left(-\frac{6}{17}\right) + \left(-\frac{-8}{17}\right) =$$

۱۵

$$\left(-\frac{2}{63}\right) - \left(-\frac{5}{72}\right) =$$

ج

$$\left(\frac{1}{4} - \frac{1}{3}\right) \div 1\frac{1}{6} =$$

۱۵

۶ حاصل کسرهای رو به رو را به دست آورید.

$$\text{الف} \quad 1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{3}}}}$$

۱

۷ به سؤالات زیر پاسخ دهید.

(الف) آیا همه اعداد اول فرد هستند؟ چرا؟

(ب) آیا اگر عددی اول نباشد، مرکب است؟

(ج) آیا دو عدد ۲۵ و ۱۶ نسبت به هم اول هستند؟

(د) آیا می‌توان گفت عدد اول عددی است که به جز یک و خودش شمارنده دیگری نداشته باشد؟

(ه) آیا می‌توان گفت اگر عددی مرکب باشد، هیچ یک از مضرب‌هایش اول نیست؟

۲

۸ مشخص کنید که عدهای ۱۰۷ و ۲۵۱ اول هستند یا مرکب؟

۱

۹ با روش غربال اعداد بین ۵۰ تا ۷۰ را پیدا کنید.

۱

۱۰ در کدام گزینه، دو عدد نسبت به هم اول هستند؟

(الف) $(16, 48) =$

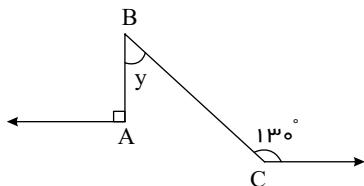
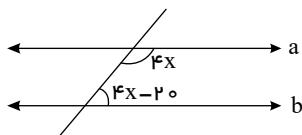
(د) $[(14, 7), 13] =$

(ب) $(17, 29) =$

(ه) $[(7, 5), 7] =$

۲

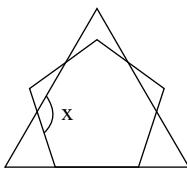
۱۱ با توجه به شکل اندازه‌های خواسته شده را بنویسید.

۲

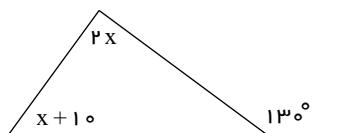

12 در هر مورد، کامل‌ترین گزینه را انتخاب کنید.

(الف) در شکل رو به رو یک پنج‌ضلعی منتظم و یک مثلث متساوی‌الاضلاع می‌بینید. مقدار x چند درجه است؟

(۱) ۶۰ (۲) ۱۳۲ (۳) ۱۰۸ (۴) ۱۶۸

۱

ج

۱

14 عبارت جبری زیر را ساده کنید.

$$\text{(الف)} 5x(3y - x) - 8xy - x^2 =$$

$$\text{(ب)} 15 (2x + 2y - 2) - 7 - 2(3x - 5y + 2) =$$

۱

15 حاصل کسر زیر را با تبدیل صورت و مخرج به حاصل ضرب عبارات جبری، ساده کنید.

$$\frac{3ax - 6xb}{5ab - 10b^2}$$

۱

16 معادله‌های زیر را حل کنید.

$$\frac{x-1}{2} - \frac{x+1}{3} = \frac{1}{6} \quad 2x - 1 = 3(x - 1)$$

۲

17 پدری ۴۵ ساله دارای دو فرزند ۱۵ و ۱۰ ساله است. پس از چند سال سن پدر با مجموع سن فرزندان برابر می‌شود؟

۱

پاسخنامه تشریحی

۱

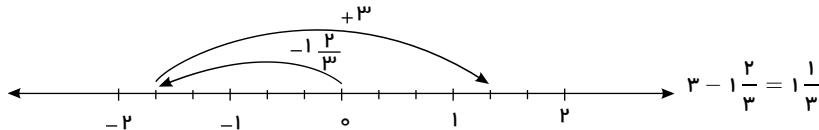
الف

$$-20 + 12 \div (3 - (-1)) = -20 + 12 \div (4) = -20 + 3 = -17$$

۲

$$\left. \begin{array}{l} A = \frac{-7 - 2}{3} = \frac{-9}{3} = -3 \\ B = -3 \frac{1}{2} = -\frac{7}{2} \end{array} \right\} \Rightarrow \begin{aligned} -B - A + 2 \frac{2}{3} &= -\left(-\frac{7}{2}\right) - (-3) + 2 \frac{2}{3} = \\ &+ \frac{7}{2} + 3 + 2 \frac{2}{3} = (2 + 3) + \left(\frac{7}{2} + \frac{2}{3}\right) = 5 + \frac{21 + 4}{6} = 5 + \frac{25}{6} = \frac{30 + 25}{6} = \frac{55}{6} \end{aligned}$$

۳

۴

الف

برای جمع و تفریق کسرها باید آنها را هم مخرج کنیم:

$$\begin{aligned} \left(-\frac{6}{17}\right) + \left(-\frac{8}{17}\right) &= \left(-\frac{6}{17}\right) + \left(+\frac{8}{17}\right) = \frac{-6}{17} + \frac{8}{17} = \frac{-6 + 8}{17} = \frac{2}{17} \\ \left(-\frac{2}{63}\right) - \left(-\frac{5}{72}\right) &= -\frac{2}{63} + \frac{5}{72} = \frac{16}{504} + \frac{35}{504} = \frac{-16 + 35}{504} = \frac{19}{504} \end{aligned}$$

ج

$$\left(\frac{1}{4} - \frac{1}{3}\right) \div 1 \frac{1}{6} = \left(\frac{3-4}{12}\right) \div \frac{7}{6} = \frac{-1}{12} \times \frac{6}{7} = -\frac{1}{14}$$

۵

$$\begin{aligned} \text{(الف)} 1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{3}}} &= 1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{\frac{4}{3}}} = 1 + \frac{1}{1 + \frac{3}{4}} = 1 + \frac{1}{\frac{7}{4}} = 1 + \frac{4}{7} = \frac{11}{7} \\ \text{(ب)} 3 - \frac{\frac{2}{3} - \frac{1}{3}}{-3 + 1 \frac{1}{3}} &= 3 - \frac{\frac{2-1}{3}}{-3 + \frac{5}{3}} = 3 - \frac{\frac{1}{3}}{\frac{2}{3}} \\ &= 3 - \left(\frac{1}{3} \div \frac{1}{3}\right) = 3 - \left(\frac{1}{3} \times \frac{3}{1}\right) = 3 - \frac{1}{4} = \frac{12}{4} - \frac{1}{4} = \frac{11}{4} \end{aligned}$$

۶

الف) خیر، به دلیل وجود عدد زوج ۲ در مجموعه اعداد اول نمی‌توان گفت تمام اعداد اول فرد هستند. تنها عدد اول زوج، ۲ می‌باشد.

ب) خیر، عدد یک نه اول است و نه مرکب.

ج) بله چون ۲۵ و ۱۶ هیچ مقسوم‌علیه مشترکی ندارند و ب.م.م آنها برابر یک است.

د) خیر، تنها عدد اول زوج ۲ است.

ه) بله این عبارت، تعریفی برای عدد اول است.

ی) بله، زیرا مضرب‌های یک عدد مرکب از ضرب عدد مرکب در اعداد دیگر حاصل می‌شود که عدد حاصل، قطعاً عددی مرکب است.

۸

باید بزرگترین عدد اولی که مجذور آن از ۱۰۷ کوچک‌تر باشد را پیدا کنیم، سپس عدد ۱۰۷ را بر این عدد اول و اعداد اول کوچک‌تر از آن تقسیم کنیم.

$$\sqrt{107} < 11$$

$$\begin{array}{r} 147 \\ -106 \\ \hline 1 \end{array} \quad \begin{array}{r} 107 \\ -105 \\ \hline 2 \end{array} \quad \begin{array}{r} 107 \\ -105 \\ \hline 2 \end{array} \quad \begin{array}{r} 107 \\ -105 \\ \hline 2 \end{array}$$

چون باقی‌مانده هیچ تقسیمی صفر نشد، بنابراین، ۱۰۷ عددی اول است.

$$13 < \sqrt{251} < 17 \text{ بر اعداد اول کوچک‌تر از } 17 \text{ تقسیم کنیم.} \Rightarrow 251 \div 17 = 14 \text{ باقی } 9.$$

$$\begin{array}{r} 251 \\ -250 \\ \hline 1 \end{array} \quad \begin{array}{r} 251 \\ -249 \\ \hline 2 \end{array} \quad \begin{array}{r} 251 \\ -250 \\ \hline 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 251 \\ -245 \\ \hline 6 \end{array} \quad \begin{array}{r} 251 \\ -242 \\ \hline 9 \end{array} \quad \begin{array}{r} 251 \\ -247 \\ \hline 4 \end{array}$$

چون باقی‌مانده هیچ تقسیمی صفر نشد، بنابراین ۲۵۱ عددی اول است.

۹ ابتدا مضارب ۲ (۲) سپس مضارب ۳ (۳) و بعد مضارب ۵ (۵) را خط می‌زنیم و باقی اعداد اول هستند. در مرحله حذف مضارب ۷، عددی خط نمی‌خورد.

$$\begin{array}{ccccccccc} 51 & 52 & 53 & 54 & 55 & 56 & 57 & 58 & 59 & 60 \\ \cancel{51} & \cancel{52} & \cancel{53} & \cancel{54} & \cancel{55} & \cancel{56} & \cancel{57} & \cancel{58} & \cancel{59} & 60 \\ 61 & 62 & 63 & 64 & 65 & 66 & 67 & 68 & 69 & \end{array}$$

۱۰

الف) ۴۸ برع ۱۶ بخش‌بذر است. پس حاصل می‌شود: ۱۶

ب) نسبت به هم اول هستند. پس حاصل می‌شود: ۱

ج) ۱۳ و ۱۱ نسبت به هم اول هستند، پس $1 = (1, 13, 11)$. ۱ و ۷ هم نسبت به هم اول هستند، پس $1 = (1, 7)$

د) ۱۴ و ۷ هم بخش‌بذر هستند. $\leftarrow b \mid m$

$7 \times 13 = 91 \Rightarrow c \mid m$ $\leftarrow c \mid m$

ه) ۵ و ۷ نسبت به هم اولند. $1 = (7, 5)$

و ۷ هم بخش‌بذر هستند. $\leftarrow c \mid m$

۱۱

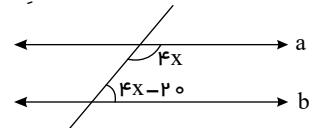
نکته: در خطوط موازی زاویه تند و باز ایجاد شده توسط خط مورب مکمل هستند.

$$a \parallel b$$

$$4x + (4x - 20^\circ) = 180^\circ$$

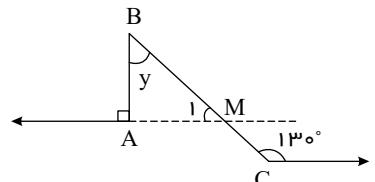
$$8x = 180^\circ + 20^\circ = 200^\circ$$

$$x = 25^\circ \rightarrow \begin{cases} 4x = 100^\circ \\ 4x - 20^\circ = 80^\circ \end{cases}$$

$$\hat{M}_1 + 130^\circ = 180^\circ \Rightarrow \hat{M}_1 = 180^\circ - 130^\circ = 50^\circ \rightarrow \hat{M}_1 = 50^\circ$$

$$\hat{A} = 90^\circ$$

*مجموع زوایای داخلی یک مثلث 180° است.

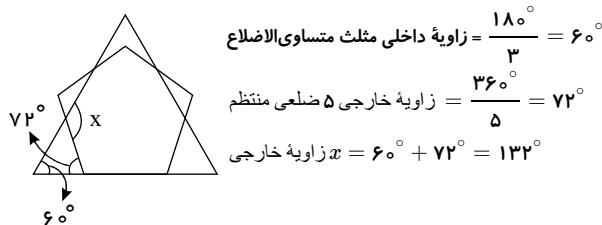
$$\hat{B} = 180^\circ - \hat{A} - \hat{M}_1$$

$$\Rightarrow \hat{B} = 180^\circ - (90^\circ + 50^\circ) = 40^\circ \Rightarrow y = 40^\circ$$

۱۲

الف

پاسخ گزینه (۴):

ج

در مثلث اندازه هر زاویه خارجی برابر با مجموع دو زاویه داخلی غیرمجاور آن است.

$$2x + (x + 10) = 130 \rightarrow 3x = 120 \rightarrow x = 40$$

۱۴

(الف) $5x(3y - x) - 8xy - x^2 = (15xy - 5x^2) - 8xy - x^2 = 7xy - 6x^2$

(ب) $3(2x + 2y - 2) - 7 - 2(3x - 5y + 2) = (6x + 6y - 6) - 7 + (-6x + 10y - 4) = 0 + 16y - 17 = 16y - 17$

در صورت کسر از $3x$ و در مخرج از 5 فاکتور می‌گیریم:

$$\frac{3ax - 6xb}{5ab - 10b^2} = \frac{3x(a - 2b)}{5b(a - 2b)} = \frac{3x}{5b}$$

۱۵

$$6 \times \left(\frac{x-1}{2} - \frac{x+1}{3} \right) = 6 \quad \text{کم مخرج} = \text{طرفین را در } 6 \text{ ضرب می‌کنیم.} \rightarrow$$

$$\Rightarrow 3(x-1) - 2(x+1) = 1 \Rightarrow 3x - 3 - 2x - 2 = 1 \Rightarrow 3x - 2x = 1 + 5 \Rightarrow x = 6$$

$$2x - 1 = 3(x-1)$$

$$\begin{aligned} 2x - 1 &= 3x - 3 \\ 2x - 3x &= -3 + 1 \\ -x &= -2 \\ x &= 2 \end{aligned}$$

۱۶

مجموع سن فرزندان بعد از گذشت x سال

$$45 + x = (10 + x) + (15 + x) \Rightarrow 45 - 25 = 2x - x \Rightarrow x = 20$$

بعد از ۲۰ سال سن پدر با مجموع سن فرزندان برابر می‌شود.